

ЪРСКИН КОЛДУЕЛ ПОД ЛЪЧИТЕ НА СЛЪНЦЕТО

Превод от английски: Кръстан Дянков, 1980

chitanka.info

Едва сега от час насам през отворените прозорци полъхна ветрец и леко надипли белите пердета. Мъртъл Луис се дръпна от прозореца, одето безцелно рееше поглед в равния хоризонт, и се хвърли на леглото. И с плътно притиснати в покривката очи, тя пак виждаше безбройните огърлици на трептящия зной.

Грамофонът безспирно се въртеше на последната бразда от плочата. Беше го навила докрай, а игличката бе нова и остра. Звукът наподобяваше пращането на приглушен саксофон.

„Уа хуу уа... уа хуу уа... уа хуу уа...“

Стенанията изпълваха къщата, проникваха във всяка пукнатина, до всеки гвоздей; стичаха се като рядко масло и попиваха в жилките на врати, дъски и первази. Звучите, които политаха през отворените прозорци, се понасяха над околните поля — тези необгледни простори гола и равна земя, обляна от слънчевите лъчи, — додето най-сетне горещината ги смазваше и те затъваха в коравата пръст.

Мъртъл се помъчи да прогони звучите от себе си — обви главата си с ръце, — но разбра, че съвсем не е тъй лесно. Звукът я пронизваше като острието на рязка болка. Преминавайки през нея, той се устремяваше навън, където — стори й се, ясно вижда това — се сливаше с вълните на жегата и в зигзаг се издигаше нагоре, нагоре, към бездънния безкрай на синьото небе.

Вън някой блъскаше по вратата, но от болезнения вой на грамофона Мъртъл не чуваше нищо. Все тъй кръстосала ръце около главата си, тя се замята насам-натам. Каква полза да сдържа сълзите — както и да се мъчи, плачът не спираше.

Грамофонът бавно се развиваше. Иглата почна да стърже и последният стон на саксофона прозвуча като далечен вик без болка. Тя заплака още по-силно.

Със замирането на звука престана и хлопането по вратата.

Тя се въртеше на леглото, притиснала главата си, когато вратата се отвори и в спалнята влезе Сид. Спря се, погледа Мъртъл и затвори. После направи няколко крачки.

— Мъртъл — повика я той и огледа стаята да се увери, че няма никой.

Тя с нищо не показва, че е чула; не спираше да се мята и върти от единия край на леглото до другия. Неудържимо плачеше; бялата й рокля беше изпомачкана и влажна.

Сид се спусна към леглото, коленичи на пода и посегна да отдели ръцете ѝ от главата. Едва като усети допира му, тя разбра, че не е сама.

— Кой? — стреснато извика тя, преглътна риданията си и понечи да се отскубне от ръцете му. — Кой е тук?

Бе спряла да плаче, но след продължителния плач успокоението не идваше бързо и още Сид неотвърнал, тя отново се разхълца.

— Аз съм, Сид — рече той и я раздруса. — Какво се е случило, Мъртъл? Какво ти е?

Слънцето светеше право в лицето ѝ, пареше през стъклото на близкия прозорец и я заслепяваше. Като позна гласа на Сид, тя престана да се тресе, само от време на време неудържимо потръпваше.

Мъртъл отвори очи. Видя го и поривисто се хвърли в прегръдките му. Сид не направи опит да я заговори, додето не се успокои напълно. Притисна я, погали нежно косите ѝ, а тя се сви до него.

На петдесет стъпки от тях, по нагорещеното широко бетонно шосе, прелетя автомобил, а въздушната вълна разтърси цялата къща. Колата се движеше най-малко седемдесет мили в час.

Бръмченето на хвърчащия автомобил бе отдавна заглъхнало, когато Мъртъл отвори най-сетне широко очи и погледна Сид. Той ѝ се усмихна, помилва гъстите ѝ кестеняви коси и подигна с пълните си загрубели пръсти падналия на челото ѝ кичур.

— Здравей, Сид — каза тя и доволна се усмихна. — Сума време не сме се виждали.

Той завъртя глава и обърна лицето ѝ към себе си. За миг тя пожела да се отдръпне, но той здраво държеше страните ѝ в дланите си и тя престана да се противи на целувките му. Притвори очи и когато усети, че устните му се отлепят от нейните, погледна го.

— Защо плачеш, Мъртъл?

— Не съм плакала, Сид.

— Та ти още хълцаш.

Тя се надигна и обърса сълзите от лицето си. После оправи коси и опита да се засмее. Сид стана от пода и седна на леглото до нея.

— Има ли тук някой? — попита той и повторно се огледа.

— Не. Никой няма.

— Какво ти се е случило?

— Нищо, Сид — усмихна се тя и наведе очи. — Нищо не се е случило.

— Тогава защо плачеш?

Мъртъл се обърна и погледна грамофона на масата. Докато приказваха, бе спрял, игличката почиваше забита в последната бразда на плочата. Тя стана и затвори капака.

— Няма ли да ми кажеш? — настоя Сид.

— Няма нищо за казване — отвърна тя. — Честна дума! Понякога просто изглупявам. Това е.

Сид застана до прозореца и отмести бялото перде. Додето погледът му стига, се простираше равна и гола земя. Лятната мараня танцуваше пласт върху пласт, а въздухът висеше неподвижен като земята под него.

— Искаш ли нещо? — Думите ѝ го изненадаха.

Той се отправи към вратата, водеща в предната стая. Тя го изпревари и мина. Той я последва.

— Отивам в града и спрях за пакет цигари — каза Сид. — Откога чукам, а ти и не чуваш.

— Сигурно. Трябва да съм била заспала. — Тя се изсмя.

Сид хвърли четвърт долар на тезгяха, тя подаде цигарите и му върна дребни.

— Може и да пийна нещо — рече той, разкъсвайки пакета.

Мъртъл извади от хладилника бутилка бира и я отпуши. Сид пое чашата и поклати глава.

— Забрави това, Сид — примоли се тя и се наведе към него. — Нали ще забравиш?

Той отпи няколко глътки.

— Защо? Дори и да мога, защо трябва да забравям?

Мъртъл седна на масата.

— Никой няма да спечели. Защо ти е да помниш?

Той глътна още бира.

— Тогава тръгвай с мен в града! Няма да ти е по-лошо от тук. Може и да е по-добре. Тия, дето сега спират при тебе, ще те потърсят и в града. Имаш много повече приятели, отколкото си мислиш. Ще те подирят, дето и да си. А в града познавам хора, които веднага ще поискат да се разменят с тебе.

— Сигурен ли си, Сид? — засмя се тя.

Нечула още отговора му, тя скочи от масата и тръгна към външната врата. Изправи се на прага и загледа полето оттатък широкото бетонно шосе. Там някъде равнината се пресичаше от ивица борове и дъбрави, сред които лъкатуши реката. Никакво друго дърво не препречваше хоризонта.

— Тук е и малко опасно — продължи Сид, като я последва. — Не ми е много приятно да ти го казвам всеки път, но е така.

— Не ме е страх — каза Мъртъл. — Никога не ме е било страх, Сид. Пък и от какво да се плаша?

Тя все тъй се взираше в заляното от слънце поле. Префуча втори автомобил, и той със седемдесет, ако не и повече мили в час, но тя не отмести поглед.

— Слушай, Мъртъл — почна Сид, — да беше по-голяма, разбирам, ама ти и дващсет и пет нямаш. Друго е.

Тя се извърна към него и за миг му се стори, че отново ще заплаче. Но прехапа устни и пропъди сълзите.

— Кълна ти се, няма да позволя за друг да се омъжиш — каза той с разтреперан глас. — Или ще се махнеш от тука и ще дойдеш в града на безопасно, или...

Тя пристъпи към него; помисли си, че иска нещо да му каже, но тя само опря глава на гърдите му.

— Къде си тръгнал, Сид? Спираш тук, а после де отиваш?

— Имам среща с един човек в града. Една работа трябва да свършим.

Тя се дръпна назад.

— Какво правят другите в града, Сид? Знаеш ги, тия, дето се отбиват за цигари и бира.

Той също направи крачка назад, да я огледа по-добре. Беше успяла да надвие сълзите.

— Нищо особено — отвърна той. — Какво могат да правят?

Мъртъл отскочи и застана зад тезгяха.

— Лъжеш, Сид Темпъл! — извика тя. — Това е лъжа, Сид, сам знаеш!

Сид я настигна и я хвана.

— Чуй какво ще ти кажа, Мъртъл. Час по-скоро да се махаш от тук! Иначе ще се побъркаш! Не е това за тебе — да киснеш сам

самичка и да си изкарваш къшея хляб от напитки и цигари. Няма да те оставя!

— Не искам да се женя! За никого на света! И за тебе не искам — развика се тя. — По-скоро бих умряла... По едно време си бях научила, но сега е вече друго. Всички сте плъхове, долни плъхове! И ти, Сид! Познавам ви.

В този миг и двамата обърнаха глави. На прага бяха застанали Джим Лайън и Джек Рандлет с още двама-трима други.

— Какво става тук? — попита Джим и влезе:

— Нищо — отвърна Сид.

— Я кажи, Мъртъл, закача ли те? — настоя Джим и се изправи помежду им.

— Отде накъде? — засмя се тя.

Джек Рандлет и останалите също влязоха. Всеки поглеждаше най-напред Сид, после Мъртъл. Тя прекоси стаята и спря до хладилника. Джим я последва и се закова до нея. Сид седна.

— Какво ще обичате? — усмихната попита Мъртъл.

Всички мълчаха.

— Не се стеснявайте — подкани ги тя. — Ти какво ще пиеш, Джим? Тоя път май всички са на твои разноски.

— Каквото дадеш.

— Бира?

— Бира ли?

— Защо не бира?

— Не — той тръсна глава. — Днес не искам бира. Сода ми дай.

Мъртъл извади от хладилника няколко бутилки и ги остави на масата. Посегна да ги отвори, а Джим седна — тъй я виждаше по-добре.

— Пречи ли ти Сид Темпъл? — шепнешком попита той.

— Отде накъде? — Тя се засмя. — Просто спорехме. Нищо особено.

— Радвам се, отвори ми се работа в града. Иначе нямаше да намина.

Мъртъл го погледна. Очите им се срещнаха.

— Отиваш в града по работа, нали? — рече тя.

— Разбира се — каза той. — Намислили сме да преградим реката с бетонен яз и да направим риборазвъдник. По всяко време

имаш риба. Излизаш от къщи, хвърляш въдицата и вадиш.

Мъртъл седна до него.

— И сега сте тръгнали до града да купите двайсет торби цимент.

— Разбира се — повтори той, — само че са нужни двайсет и четири.

Мъртъл обърна поглед към Джек Рандлет.

— А ти защо отиваш в града, Джек Рандлет?

Джек не очакваше въпроса и се поколеба какво да отговори. Мъртъл никога не бе го питала защо отива в града, затуй остана изненадан.

— Да си купиш чифт обувки?

— Отде да знам — заекна той. — Имам ли нужда от нови, к'во ще кажеш?

Всички му се изсмяха и той не разбра как лицето му пламна.

Изразът на Мъртъл стана друг. Очите ѝ засвяткаха към Джек, към Джим, към останалите.

— Ти си лъжец, Джим! И ти си лъжец, Джек Рандлет! — Тя скочи от масата. — Всички сте лъжци! Отивате в града да прекарате една нощ на улица „Дева Мария“!

Ни звук, ни движение. Всички се спогледаха, после един по един стрелнаха Мъртъл изпод вежди.

— Нямах представа, че знаеш за улица „Дева Мария“ — каза Джим. — Отде разбра, че...

— Млъкни, Джим! — прекъсна го Джек Рандлет.

По лицето на Мъртъл се бе изписало изражение, което ги уплаши.

— Тръгнете ли за града, отбивате се тук да похарчите някой петак и все разправяте, по важна работа сте тръгнали. И очаквате да ви вярвам. А отидете ли там, юрвате се право на улица „Дева Мария“, поръчвате силни питиета и почвате алабала с ония гърли, дето висят по прозорците. На връщане пак спирате при мене, пиете по нещо безалкохолно и се надпреварвате да дрънкате врели-некипели, а аз да ви вярвам! Всички сте такива — и женените, и неженените. Какво си мислите — че като се отбиете за пакет цигари, ще ви повярвам, а? До един сте най-долни плъхове, бълзливци такива! Бях по-рано годеница на един от вас, няма го сега, ама беше от вашата тайфа. Сгодени бяхме, а той все в града, по цели нощи на улица „Дева Мария“. На другия ден

се домъкне и мисли, че нищо не знам! И отде ли да зная? Въобразявате си, че като не съм ви виждала на улица „Дева Мария“, не мога да зная де сте били. Добре, мислете, каквото си щете, само не искайте от мен да ви вярвам!

Сид пристъпи към масата, на която седеше Мъртъл. Приблужи и я погледна право в очите.

— Помолих те да се оженим, Мъртъл — каза той — и пак настоявам. Кажи на Джек и Джим да се махат, нещо искам да ти кажа.

— Те са мои клиенти — отвърна Мъртъл. — Защо да ги гоня?

— Защото аз искам.

Мъртъл прихна.

— Това тук е най-почтено крайпътно заведение, а не... Хората идват и си отиват както им е угодно, и посред бял ден. Изглежда някои са останали с неверни впечатления.

Сид прошепна нещо на Джек Рандлет и всички излязоха, След миг Мъртъл дочу как избръмча автомобил, после заглъхна и Сид се върна при нея.

— Да затворим, ти имаш нужда от почивка, полегни за малко — каза Сид, улавяйки ръката ѝ. — Почини си! Тая жега в това напечено поле всекиго би смачкала.

Тя отскубна ръка и го отблъсна.

— Колко си глупава, Мъртъл! Годеникът ти е бил мошеник, но това не значи, че всички са такива. Знаеш чудесно, че не е тъй. Не може да не знаеш, Мъртъл.

— Защо не отиде и ти в града, нали натам се беше запътил? Нали и ти по работа... — закиска се тя.

— Всички не са еднакви, Мъртъл. Аз не съм...

— Лъжец си ти, Сид! Признай, лъжец си!

— Пет години се познаваме, Мъртъл. По-добре от мене знаеш, че всякога съм бил един и същ.

— Не ме интересува какъв си! Не желая да имам нищо общо с тебе.

Тя изтича от стаята и тръшна вратата зад себе си.

Сид отвори външната врата и прекрачи прага. Слънцето го шибна през лицето, но той не го усети. По нажежения бетон на шосето прелетяха няколко автомобила, но не ги чу. Извървя десетина крачки, приседна на стъпалото на автомобила си и подпря глава с ръце.

Като вдигна поглед и присви очи на яркото слънце, тон чу грамофона на Мъртъл. Не знаеше името на плочата, но беше единствената, която Мъртъл пускаше.

„Уа хуу уа... уа хуу уа... уа хуу уа...“

Заслушан в музиката, той се помъчи да реши: в града ли да иде и на връщане да потърси Мъртъл, или още сега да опита отново да я заговори.

Звуците на грамофона, излитащи от прозореца, станаха сякаш по-гърмки като че някой неочаквано го бе засилил докрая. Мина автомобил, но бумтежът му се удави в оглушителния пукот, който се разнесе от къщата.

Сид скочи и се втурна по стъпалата. Вратата към стаята на Мъртъл бе все тъй затворена, откряна я тихо и влезе в спалнята ѝ.

Очакваше да я намери в леглото, да се тръшка и мята както преди. Беше сигурен, че пак плаче. Но като се озова в стаята, забеляза я неподвижна върху леглото. Грамофонът гърмеше в ушите му, погледът му се замъгли.

Втурна се към леглото. Мъртъл лежеше по гръб със затворени очи, в отворената ѝ длан чернееше револвер. По страните ѝ нямаше и следа от сълзи.

Наведе се над нея, извика я на име, помъчи се да я заговори. Грамофонът продължаваше да се върти, изпълваше къщата с дрезгавото си пращане. Хвана я за раменете, Мъртъл отвори очи и ги втренчи в неговите. По устните ѝ заигра далечна усмивка, очите ѝ отново се притвориха, но усмивката остана. Повече живот Сид не успя да изтръгне.

Мембраната на грамофона бе стигнала последната бразда. Въртеше се в кръг, игличката дращеше и непрекъснато повтаряше едни и същи звуци.

„Уа хуу уа... уа хуу уа... уа хуу уа.“

Сид се изправи и блъсна грамофона от масата. Той полетя през стаята и се разби о стената. Дискът продължаваше да се върти, издаваше някакво пърпорене, но игличката вече не стържеше в последната бразда на плочата.

Той приближи прозореца, отдръпна пердето и се загледа в пламналото поле. Жегата не беше намаляла. Стори му се, че знаят, който се надига на вълни от земята, влече нагоре звуците от грамофона

на Мъртъл, откъснали се още докато мембраната се клатушкаше над последната бразда.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.